

Jane Harper

De droogte

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

De boerderij had de dood al vaker gezien en de vleesvliegen waren niet kieskeurig. Zij zagen weinig verschil tussen een kadaver en een lijk.

Door de droogte hadden de vliegen die zomer keus te over. Ze streken neer op starende ogen en kleverige wonden toen de boeren van Kiewarra hun geweren op mager vee richtten. Geen regen betekende geen voer. En geen voer betekende moeilijke beslissingen terwijl het kleine stadje dag in dag uit lag te blikkeren onder een strakblauwe hemel.

‘Het slaat wel om,’ zeiden de boeren terwijl de maanden overgingen in een tweede jaar. Ze herhaalden deze woorden hardop tegen elkaar als een mantra, en zachtjes tegen zichzelf als een gebed.

Maar de weermannen in Melbourne spraken hen tegen. De meeste avonden maakten ze er om zes uur een terloopse opmerking over, vriendelijk en strak in het pak in hun koele studio’s. Officieel de ergste weersomstandigheden in een eeuw. Het weerpatroon had een naam, waarvan de uitspraak niet echt vastlag. *El Niño*.

De vleesvliegen waren in elk geval tevreden. Maar wat ze die dag vonden, was ongewoon. Kleiner, en het vlees had iets zachts. Al maakte dat niets uit. Het was hetzelfde wat ertoe deed. De glazige ogen. De natte wonden.

Het lijk op de open plek was het verst. De vliegen deden er iets langer over om de twee in de boerenwoning te ontdekken, ondanks de uitnodigend opengezwaaide voordeur. Vliegen die zich voorbij de eerste portie in de gang waagden, werden be-

loond met een tweede, deze keer in de slaapkamer. Die was kleiner, maar zag minder zwart van de concurrentie.

De vliegen, die als eerste ter plekke waren, zoemden tevreden rond in de hitte terwijl het bloed zwarte plasjes vormde op tegels en een vloerkleed. Buiten hing nog steeds wasgoed aan de droogmolen, kurkdroog en stijf door de zon. Op het stapsteenpad lag de verlaten step van een kind. Binnen een omtrek van een kilometer van de boerderij klopte slechts één mensenhart.

Dus er kwam geen reactie toen diep binnen in het huis de baby begon te huilen.

1

Zelfs de mensen die niet alleen met Kerstmis hun neus in de kerk lieten zien wisten dat er meer rouwenden dan zitplaatsen waren. Bij de ingang ontstond al een grijs met zwarte flessenhals toen Aaron Falk kwam aanrijden met een wolk van stof en gebroken blad achter zich aan.

Buren, op ramkoers zonder dat te willen laten merken, dromden naar voren in een kluwen die zich door de deuren wrong. Aan de overkant van de weg verdrong zich de pers.

Falk parkeerde zijn sedan naast een pick-uptruck die ook betere tijden had gekend en zette de motor af. De airconditioning viel ratelend stil en het werd meteen warmer in de auto. Hij gunde zich een moment om de menigte te bekijken, hoewel hij daar eigenlijk geen tijd voor had. Hij was met lood in zijn schoenen vanuit Melbourne komen rijden en had de rit van vijf uur weten te rekken tot zes. Toen hij geen bekenden zag, stapte hij gerustgesteld uit.

De hitte van de namiddag viel als een deken over hem heen. Hij rukte het achterportier open om zijn jasje te pakken en brandde zijn hand. Na een kortstondige aarzeling griste hij zijn hoed van de zitting. Het was er een van bruin canvas, met een brede rand, die niet bij zijn begrafenispak paste. Maar met een huid die de ene helft van het jaar het blauwige waas van magere melk had en de andere helft een kankerachtig cluster van sproeten vertoonde, deinsde Falk er niet voor terug de goede smaak te tarten.

Met zijn dikke witblonde haar, onzichtbare wimpers en een huid die al bleek was vanaf zijn geboorte, had hij in de zes-

dertig jaar dat hij leefde vaak het idee gehad dat de Australische zon hem iets probeerde te vertellen. Die boodschap viel in de lange schaduwen van Melbourne gemakkelijker te negeren dan in Kiewarra, waar schaduw een vluchtig goed was.

Falk wierp een blik op de weg die het stadje uit voerde en keek toen op zijn horloge. De begrafenis, de wake, één nacht en hij was weer weg. Achttien uur, rekende hij uit. Niet meer. Met dat in zijn gedachten liep hij met een hand op zijn hoed op de menigte af toen een plotselinge windvlaag de rokken deed opwaaien.

De kerk was vanbinnen nog kleiner dan hij zich herinnerde. Falk liet zich schouder aan schouder met vreemden steeds dieper de gemeente in leiden. Hij zag een vrij plaatsje bij de muur en schoot eropaf, ruimte opeisend naast een boer wiens katoenen overhemd strak om zijn buik spande. De man gaf hem een knikje en staarde toen weer voor zich uit. Falk zag striemen boven zijn ellebogen waar zijn hemdsmouwen zojuist nog opgerold hadden gezeten.

Falk nam zijn hoed af en waaierte zich onopvallend wat koelte toe. Hij keek steeds om zich heen. Gezichten die hij eerst niet had herkend kwamen scherper in beeld en hij voelde een onlogische schok van verrassing bij sommige kraaienpootjes, grijze lokken en extra kilootjes die hij hier en daar in de menigte zag.

Een wat oudere man die twee rijen achter Falk zat ving zijn blik met een knikje en ze wisselden een droeve glimlach van herkenning uit. Hoe heette hij ook alweer? Falk probeerde het zich te herinneren. Hij kon zich er niet op concentreren. De man was een leraar geweest. Falk zag hem vagelijk voor de klas staan, in een dappere poging aardrijkskunde of houtbewerking tot leven te wekken voor een stel verveelde tieners, maar de herinnering vloog telkens weg.

De man knikte naar de plaats naast hem ten teken dat hij ruimte kon maken, maar Falk schudde beleefd zijn hoofd en draaide zich weer naar voren. Hij meed babbeltjes al op feesten

en partijen en dit was allesbehalve een feest of een partij.

God, wat was die middelste kist klein. Het leek nog erger doordat hij tussen de twee grote in stond. Als dat al mogelijk was. Kleine kinderen met hun haar plat op hun hoofd gekamd wezen ernaar: *Kijk, papa. Die doos is in voetbalkleuren*. Dege-
nen die oud genoeg waren om te weten wat erin zat, staarden ernaar in zwijgende ontsteltenis, ongemakkelijk in hun school-
uniformen terwijl ze een beetje dichter bij hun moeder gingen
staan.

Boven de drie kisten keek een vierkoppig gezin omlaag vanaf een uitvergroete foto. Hun statische glimlachen waren meer dan levensgroot en in pixels verdeeld. Falk herkende de foto van het nieuws. Hij was veel gebruikt.

Eronder waren de namen van de doden gespeld met inheem-
se bloemen. *Luke. Karen. Billy.*

Falk staarde naar de foto van Luke. Het dikke zwarte haar had nu een enkel streepje grijs, maar hij zag er nog steeds fitter uit dan veel andere mannen aan de verkeerde kant van vijfen-
dertig. Zijn gezicht leek ouder dan Falk zich herinnerde, maar hij had hem ook al bijna vijf jaar niet meer gezien. De zelf-
verzekerde grijs was niet veranderd, evenmin als de enigszins
lepe blik in zijn ogen. *Nog altijd dezelfde*, waren de woorden die hem invielen. Drie kisten zeiden iets anders.

‘Verdomd tragisch.’ De boer naast Falk sprak vanuit het niets. Hij had zijn armen over elkaar, met zijn vuisten stevig onder zijn oksels geklemd.

‘Inderdaad,’ zei Falk.

‘Kende je ze goed?’

‘Niet echt. Alleen Luke, de...’ Een duizelig moment lang wist Falk geen omschrijving te bedenken voor de man in de groot-
ste kist. Hij graaide in zijn geest om zich heen, maar kon alleen
clichés uit de roddelpers vinden.

‘De vader,’ wist hij uiteindelijk te bedenken. ‘We waren als jongens bevriend.’

‘Ja. Ik weet wie Luke Hadler is.’

‘Ik denk dat iedereen dat nu weet.’

‘Woon je nog steeds hier in de buurt?’ De boer draaide zijn grote lichaam een klein stukje en keek Falk voor het eerst recht aan.

‘Nee. Al lang niet meer.’

‘Aha. Toch heb ik het idee dat ik je weleens heb gezien.’ De boer fronste, probeerde hem te plaatsen. ‘Hé, je bent toch niet zo’n tv-verslaggever?’

‘Nee. Politie. Melbourne.’

‘O ja? Jullie zouden die verdomde regering moeten onderzoeken nu ze het zo erg hebben laten worden.’ De man knikte naar waar Lukes lichaam naast dat van zijn vrouw en zijn zontje van zes lag. ‘Wij doen hier ons stinkende best om dit land te voeden, beleven het ergste weer in honderd jaar, en zij leutereren over het schrappen van de subsidies. Je kunt het die arme drommel in bepaalde opzichten niet eens kwalijk nemen. Het is god...’

Hij zweeg. Keek de kerk rond. ‘Het is potdorie een schandaal, en zo is het.’

Falk zei niets en beiden lieten hun gedachten over de incompetentie van Canberra gaan. De mogelijke oorzaken voor de dood van het gezin waren breed uitgemeten op de krantenpagina’s.

‘Onderzoek jij dit dan?’ De man knikte in de richting van de kisten.

‘Nee. Ik ben hier gewoon als vriend,’ zei Falk. ‘Ik vraag me af of hier nog iets te onderzoeken valt.’

Hij wist alleen wat hij net zoals iedereen op het nieuws had gehoord. Maar het was volgens de commentaren een uitgemakte zaak. Het geweer was van Luke. Het was hetzelfde als wat ingeklemd zat tussen wat restte van Lukes mond.

‘Nee. Dat zal wel niet,’ zei de boer. ‘Maar ik dacht gewoon, omdat hij je vriend was en zo.’

‘Ik ben trouwens niet zo’n soort rechercheur. Federaal. Bij de financiële inlichtingendienst.’

‘Zegt me niets, vriend.’

‘Het betekent dat ik op geld jaag. Alles wat op een paar nullen eindigt en ergens zit waar het niet hoort. Witwassen, verduistering, dat soort dingen.’

De man antwoordde iets maar Falk hoorde hem niet. Zijn blik was van de drie kisten naar de rouwenden op de voorste bank verschoven. De aan familie voorbehouden plaatsen. Zo dat ze voor al hun vrienden en burens konden zitten, die op hun beurt naar hun achterhoofd konden staren, dankbaar dat zij het niet zelf waren.

Falk had Lukes vader in geen twintig jaar gezien maar herkende hem meteen. Gerry Hadlers gezicht was grijs. Zijn ogen leken in zijn hoofd verzonken te liggen. Hij zat gehoorzaam op zijn plaats op de voorste rij, maar met omgedraaid hoofd. Hij negeerde zijn vrouw, die naast hem zat te snikken, en de drie houten kisten met de stoffelijke overschotten van zijn zoon, schoondochter en kleinzoon. In plaats daarvan keek hij Falk strak aan.

Ergens achter in de kerk klonken uit speakers een paar tonen muziek. De uitvaartdienst begon. Gerry boog zijn hoofd in een licht knikje en Falk stak onwillekeurig zijn hand in zijn broekzak. Hij voelde de brief die twee dagen geleden op zijn bureau was beland. Acht woorden van Gerry Hadler, geschreven in een vet handschrift:

Luke loog. Jij loog. Kom naar de begrafenis.

Het was Falk die als eerste wegkeek.

Het was moeilijk om naar de foto's te kijken. Ze verschenen achter elkaar op een scherm voor in de kerk, in een ononderbroken montage. Luke juichend als voetballer bij de F's; een jonge Karen die op een pony over een hek springt. De bevroren grijnzen hadden nu iets grotesks en Falk zag dat hij niet de enige was die zijn blik afwendde.

De foto versprong weer en Falk was verrast zichzelf te zien. Een onscherpe afbeelding van zijn elf jaar oude gezicht keek

hem aan. Hij en Luke stonden naast elkaar, met blote bast en open mond, en lieten trots een visje aan een lijn zien. Falk probeerde zich te herinneren wanneer die foto was genomen. Dat lukte niet.

De diashow ging verder. Foto's van Luke, daarna van Karen, beiden glimlachend alsof ze er nooit mee zouden ophouden, en toen was daar weer Falk. Deze keer voelde hij zijn longen samentrekken. Het zachte geroezemoes dat door de menigte rimpelde vertelde hem dat hij niet de enige was die geschokt was door het beeld.

Een jongere versie van hemzelf stond naast Luke, beiden nu slungelig en bespikkeld met acne. Nog steeds glimlachend, maar deze keer als de helft van een viertal. Luke had zijn arm rond de slanke tienertaille van een meisje met babyblond haar geslagen. Falks hand zweefde wat voorzichtiger boven de schouder van een tweede meisje met lang zwart haar en donkere ogen.

Falk kon niet geloven dat die foto werd getoond. Hij wierp een snelle blik op Gerry Hadler, die met opeengeklemd kaken recht voor zich uit keek. Falk voelde dat de boer naast hem van hem weg leunde en een berekenend eindje opzijschoof. Bij hem was het kwartje gevallen, dacht Falk.

Hij dwong zichzelf weer naar de foto te kijken. Naar het viertal. Naar het meisje naast hem. Hij keek naar die ogen tot ze van het scherm verdwenen. Falk wist nog dat die foto werd genomen. Op een middag tegen het einde van een lange zomer. Het was een mooie dag geweest. En het was een van de laatste foto's van hen met zijn vieren samen. Twee maanden later was het meisje met de donkere ogen dood.

Luke loog. Jij loog.

Falk bleef ruim een minuut naar de grond staren. Toen hij weer opkeek, was er tijd verstreken en stonden Luke en Karen geposeerd te glimlachen op hun bruiloft. Falk had een uitnodiging gehad. Hij probeerde zich te herinneren wat voor excuus hij had gegeven om niet te gaan. Werk, vrijwel zeker.

De eerste foto's van Billy begonnen te verschijnen. Eerst met een rood gezichtje als baby, vervolgens met een dikke bos haar als peuter. Leek al een beetje op zijn vader. In korte broek naast de kerstboom. Het gezin verkleed als een drietal monsters, met barstjes in de gezichtsverf rond hun glimlach. Snel doorgespoeld naar een paar jaar later, en een wat oudere Karen houdt weer een pasgeborene tegen haar borst.

Charlotte. Degene die geluk had gehad. Voor haar geen met inheemse bloemen gespelde naam. Charlotte, nu dertien maanden, begon alsof ze een teken had gehad te blèren vanaf haar eersterangsplaatsje op haar grootmoeders schoot. Barb Hadler klemde het meisje met één arm dicht tegen haar borst en wiegde haar in een nerveus ritme. Met de andere hand drukte ze een papieren zakdoekje tegen haar gezicht.

Falk, geen expert op het gebied van baby's, kon niet zeggen of Charlotte haar moeder op het scherm had herkend. Misschien was ze gewoon boos dat ze bij de uitvaart moest zijn terwijl ze zelf springlevend was. Ze went er wel aan, realiseerde hij zich. Ze had weinig keus. Een kindje dat was voorbestemd op te groeien met het etiket 'enige overlevende' kon dat niet wegpoetsen.

De laatste flarden muziek stierven weg en de laatste foto's flitsten op bij een ongemakkelijke stilte. Toen iemand het licht aandeed was er een gevoel van algehele opluchting. Falk staarde weer naar die vreselijke kisten terwijl een gezette kapelaan moeizaam de twee treetjes naar de lessenaar besteeg. Hij dacht aan het donkerogige meisje en aan een leugen die twintig jaar geleden in commissie werd gesmeed terwijl angst en tienerhormonen door zijn aderen gierden.

Luke loog. Jij loog.

Hoe kort was de weg van dat besluit naar dit moment? De vraag deed pijn als een blauwe plek.

Toen een oudere vrouw in de menigte haar blik van het altaar afwendde, bleven haar ogen op Falk rusten. Hij kende haar niet, maar ze knikte automatisch ten teken van beleefde

herkenning. Falk wendde zijn blik af. Toen hij weer haar kant op keek, stond ze nog steeds naar hem te staren. Haar wenkbrauwen plooiden zich plotseling in een frons, en ze wendde zich tot de oude vrouw naast haar. Falk hoefde niet te kunnen liplezen om te weten wat ze fluisterde.

De jongen van Falk is terug.

De ogen van de tweede vrouw schoten naar zijn gezicht en toen meteen weer terug. Met een licht knikje bevestigde ze het vermoeden van haar vriendin. Ze leunde opzij en fluisterde iets tegen de vrouw aan haar andere zijde. Er daalde een ongemakkelijk gewicht in Falks borst neer. Hij keek op zijn horloge. *Zeventien uur.* Daarna was hij weg. Opnieuw. Godzijdank.

2

‘Aaron Falk, heb het lef niet ’m te smeren.’

Falk stond bij zijn auto, vechtend tegen de aandrang om in te stappen en weg te rijden. De meeste rouwenden waren al begonnen aan het korte wandelingetje naar de wake. Falk draaide zich om naar de stem en moest ondanks zichzelf glimlachen.

‘Gretchen,’ zei hij, terwijl de vrouw hem stevig omhelsde en haar voorhoofd tegen zijn schouder drukte. Hij liet zijn kin op haar blonde hoofd rusten en zo bleven ze een tijdje staan, heen en weer wiegend.

‘O, mijn god, ik ben zo blij je hier te zien.’ Haar stem werd gesmoord door zijn overhemd.

‘Hoe gaat het met je?’ vroeg hij toen ze zich had losgemaakt. Gretchen Schoner haalde haar schouders op en zette een goedkope zonnebril af waarachter rooddoorlopen ogen vandaan kwamen.

‘Niet zo goed. Slecht, eigenlijk. En met jou?’

‘Hetzelfde.’

‘Je ziet er in elk geval nog hetzelfde uit.’ Ze wist een beverig glimlachje te produceren. ‘Nog steeds bezig met de albinolook, zie ik.’

‘Jij bent ook nauwelijks veranderd.’

Ze haalde smalend haar neus op, maar haar glimlach werd steviger. ‘In twintig jaar? Schei uit.’

Het was niet louter vleierij van Falk. Gretchen was nog steeds volkomen herkenbaar van de foto van het jeugdige viertal die tijdens de uitvaart was vertoond.

De taille waar Luke zijn arm omheen had geslagen was nu

wat voller en het babyblonde haar werd misschien geholpen door een flesje, maar de blauwe ogen en hoge jukbeenderen waren puur Gretchen. Haar nette broek en truitje zaten net wat strakker dan de gebruikelijke begrafenis-kleding en ze bewoog zich enigszins ongemakkelijk in die outfit. Falk vroeg zich af of ze hem had geleend of gewoon zelden droeg.

Gretchen nam hem kritisch van top tot teen op en lachte toen ze elkaar weer aankeken. Ze zag er op slag lichter, jonger uit.

‘Kom,’ zei ze en ze kneep in zijn onderarm. Haar hand voelde koel op zijn huid. ‘De wake is in het gemeenschapshuis. We slaan ons er samen doorheen.’

Toen ze de weg op liepen, riep ze naar een jongetje dat ergens in stond te porren met een stok. Hij keek op en hield schoorvoetend op met waar hij mee bezig was. Gretchen stak een hand uit maar het kind schudde zijn hoofd en draafde voor hen uit, zwaaiend met zijn stok alsof die een zwaard was.

‘Mijn zoon, Lachie,’ zei Gretchen en ze keek Falk van opzij aan.

‘Juist. Ja.’ Het duurde even voor Falk zich herinnerde dat het meisje van weleer nu een moeder was. ‘Ik had gehoord dat je een baby had.’

‘Van wie hoorde je dat? Luke?’

‘Dat moet haast wel,’ zei Falk. ‘Maar wel een tijd geleden. Uiteraard. Hoe oud is hij?’

‘Vijf pas, maar hij is nu al de helft van de tijd de baas.’

Ze zagen Lachie met zijn nepzwaard op onzichtbare aanvallers inhakken. Hij had grote ogen en zandkleurig, krullend haar, maar Falk zag weinig van Gretchen terug in de hoekige trekken van de jongen. Hij pijnigde zijn hersenen om na te gaan of Luke had gezegd dat ze een relatie had, of wie de vader van de jongen was. Hij dacht het niet. Hij hoopte dat hij het zich dan wel herinnerd zou hebben. Falk keek omlaag naar Gretchens hand. Geen ring te zien, maar dat zei tegenwoordig weinig meer.

‘Hoe bevalt het gezinsleven?’ wierp hij ten slotte een hengel-tje uit.

‘Gaaf wel. Lachie kan nogal een lastpak zijn,’ zei Gretchen zachtjes. ‘En we zijn maar met z’n tweeën. Maar het is een lief joch. En we redden het wel. Tot nu toe, tenminste.’

‘Hebben je ouders hun boerderij nog?’

Ze schudde haar hoofd. ‘God, nee. Ze zijn er ongeveer acht jaar geleden mee opgehouden en hebben de boel verkocht. Ze zijn naar Sydney verhuisd en hebben een klein appartementje op drie straten afstand van mijn zus en haar kinderen gekocht.’ Ze haalde haar schouders op. ‘Ze zeggen dat ze het fijn vinden. Het stadsleven. Papa schijnt aan pilates te doen.’

Falk moest glimlachen bij de gedachte aan de nuchtere Mr Schoner die zich op zijn kern en ademhaling concentreerde.

‘Had je geen zin om met hen mee te gaan?’ vroeg hij.

Ze liet een vreugdeloos lachje horen en gebaarde naar de kurkdroge bomen langs de weg. ‘En dit alles achterlaten? Nee. Ik ben hier al te lang, het zit in mijn bloed. Je weet hoe het is.’ Ze kapte de zin af en keek opzij. ‘Of misschien ook niet. Sorry.’

Falk wuifde de opmerking weg met zijn hand. ‘Wat doe je tegenwoordig?’

‘Boeren, natuurlijk. Dat probeer ik tenminste. Ik heb een paar jaar geleden de boerderij van de Kellermans gekocht. Schapen.’

‘Echt waar?’ Hij was onder de indruk. Dat was een gewild object. Dat was het tenminste toen hij jong was.

‘En jij?’ vroeg ze. ‘Ik hoorde dat je bij de politie bent gegaan?’

‘Inderdaad. De federale. Zit er nog steeds.’ Ze liepen een poosje zwijgend verder. De bezeten vogelzang vanuit de bomen klonk precies zoals hij zich die herinnerde. Voor hen tekenden groepjes rouwenden zich als vlekken af tegen de stoffige weg.

‘Hoe gaat het hier?’ vroeg hij.

‘Belabberd.’ Het woord liet geen ruimte voor twijfel. Gretchen tikte met een vingertop tegen haar lippen met de nerveuze energie van een gestopte roker. ‘En het was hiervoor al erg. Iedereen maakt zich zorgen om geld en de droogte. Toen gebeurde dat met Luke en zijn gezin en het is zo erg, Aaron. Zo

erg. Je voelt het. We lopen allemaal als zombies rond. Niemand weet wat hij moet doen, wat hij moet zeggen. We kijken met argusogen naar elkaar. Proberen te bedenken wie de volgende is die door het lint gaat.'

'Jezus.'

'Ja. Je hebt er geen idee van.'

'Was je nog goed bevriend met Luke?' vroeg Falk nieuwsgierig.

Gretchen aarzelde. Haar mond vertrok tot een onzichtbaar lijntje. 'Nee. Al jaren niet meer. Niet zoals toen we met zijn vieren waren.'

Falk dacht na over die foto. Luke, Gretchen, hijzelf. En Ellie Deacon, met haar lange, zwarte haar. Ze waren zo'n hecht stel geweest. Innig zoals tieners, wanneer je denkt dat je vrienden tweelingzielen zijn en dat de band eeuwig zal blijven bestaan.

Luke loog. Jij loog.

'Jij hebt blijkaar contact met hem gehouden?'

'Zo nu en dan.' Dat was tenminste waar. 'We dronken weleens samen een biertje als hij in Melbourne was, dat soort dingen.' Falk zweeg even. 'Maar ik had hem al een paar jaar niet meer gezien. Iedereen heeft het druk, weet je. Hij had zijn gezin, ik heb veel gewerkt.'

'Het geeft niet, je hoeft geen excuses te maken. We voelen ons allemaal schuldig.'

Het gemeenschapshuis barstte bijna uit zijn voegen. Falk talmde op de trap en Gretchen trok aan zijn arm.

'Kom, het valt wel mee. De meeste mensen zullen je niet eens meer herkennen.'

'Er zullen er genoeg zijn die dat wel doen. Vooral na die foto tijdens de uitvaartdienst.'

Gretchen trok een gezicht. 'Ja, ik weet het. Ik schrok er ook van. Maar luister, de mensen hebben nu wel iets anders aan hun hoofd dan jou. Hou je hoofd omlaag. We gaan aan de achterkant naar buiten.'

Ze pakte zonder een antwoord af te wachten met de ene

hand Falks mouw en met de andere haar zoon en leidde hen behoedzaam door de menigte heen naar binnen. De lucht was verstikkend. De airconditioning deed zijn best, maar voerde een ongelijke strijd terwijl de rouwenden bij elkaar dromden in de schaduw die het gebouwtje bood. Ze stonden met ernstige gezichten in groepjes te praten, balancerend met plastic beker-tjes en bordjes met marmercake.

Gretchen liep naar de openslaande deuren, die toegang gaven tot een rommelig speeltuintje waar druppelsgewijs uitval-lers opdoken, gedreven door collectieve claustrofobie. Ze von-den een schaduwplekje bij het hek en Lachie sprintte weg om de loeihete glijbaan uit te proberen.

‘Je hoeft niet bij mij te blijven staan als dat je goede naam aantast,’ zei Falk, die zijn hoed wat schuiner zette om zijn ge-zicht te beschermen.

‘Schei toch uit. Bovendien ben ik daar zelf aardig goed in.’ Falk liet zijn blik door de speeltuin glijden en zag een bejaard stel van wie hij dacht dat ze ooit vrienden van zijn vader waren geweest. Ze stonden te praten met een jonge politieagent die in gala-uniform stond te zweten in de middagzon. Zijn voor-hoofd glom terwijl hij beleefd knikte.

‘Hé,’ zei Falk. ‘Is dat de vervanger van Barberis?’

Gretchen volgde zijn blik. ‘Ja. Heb je over Barberis gehoord?’

‘Natuurlijk. Een droevig verlies. Weet je nog hoe hij ons de stuipen op het lijf joeg met griezelverhalen over kinderen die met landbouwwerktuigen knoeiden?’

‘Ja. Die hartaanval zat er al twintig jaar aan te komen.’

‘Maar toch. Het is echt zonde,’ zei Falk uit de grond van zijn hart. ‘En wie is die nieuwe man?’

‘Brigadier Raco, en als hij eruitziet alsof hij meteen in het diepe is gegooid, dan klopt dat.’

‘Geen aanwinst? Hij lijkt anders goed om te gaan met de me-nigte.’

‘Ik weet het niet. Hij was hier pas zo’n vijf minuten toen dit allemaal gebeurde.’

‘Je zult in je eerste vijf minuten maar in zo’n situatie belanden.’

Gretchens antwoord werd afgekapt door een vlaag van beweging bij de tuindeuren. De menigte week respectvol uiteen toen Barb en Gerry Hadler verschenen, knipperend met de ogen in het zonlicht. Ze hielden elkaars hand stevig vast en liepen langs de groepjes rouwenden. Een paar woorden, een omhelzing, een dapper knikje, en doorlopen.

‘Wanneer heb je hen voor het laatst gesproken?’ fluisterde Gretchen.

‘In geen twintig jaar, tot vorige week,’ antwoordde Falk. Hij wachtte. Gerry stond nog aan de andere kant van de speeltuin toen hij hen zag. Hij maakte zich midden in een omhelzing los van een forse vrouw waarop haar armen frisse lucht omhelsden.

Kom naar de begrafenis.

Falk was er, zoals hem was opgedragen. Nu zag hij Lukes vader op zich aflopen.

Gretchen was er eerder en onderschepte Gerry met een omhelzing. Boven haar schouder troffen zijn ogen met grote, glanzende pupillen die van Falk. Falk vroeg zich af of hij zich met behulp van de een of andere medicatie door de dag heen sloeg. Toen Gerry weer vrij was, stak hij zijn hand uit en omvatte hij die van Falk in een warme, stevige greep.

‘Je bent er dus,’ zei hij neutraal terwijl Gretchen bij hen bleef staan.

‘Inderdaad,’ zei Falk. ‘Ik heb je brief gekregen.’

Gerry hield zijn blik vast.

‘Juist. Ik vond het belangrijk dat je hier zou zijn. Voor Luke. En ik wist niet zeker of je zou komen, makker.’ De laatste zin bleef zwaar tussen hen in hangen.

‘Natuurlijk, Gerry.’ Falk knikte. ‘Het is belangrijk om hier te zijn.’

Gerry’s twijfels waren niet ongegrond. Een week eerder had

Falk in Melbourne aan zijn bureau gezeten, wezenloos starend naar een krantenfoto van Luke, toen de telefoon ging. Gerry had hem met stokkende stem, die hij in geen twintig jaar had gehoord, de informatie over de begrafenis doorgegeven. 'We zien je dan,' had hij gezegd, zonder vraagteken aan het eind. Falk had Lukes in pixels verdeelde blik ontweken terwijl hij iets over werkverplichtingen mompelde. Hij had in feite nog niets besloten. Twee dagen later kwam de brief. Gerry moest hem meteen nadat hij had opgehangen hebben gepost.

Jij loog. Kom naar de begrafenis.

Falk had die nacht niet goed geslapen.

Ze keken nu allebei opgelaten naar Gretchen. Haar fronsende blik was wat verder weg gericht, naar waar haar zoon bevend over het klimrek klauterde.

'Je blijft hier vannacht slapen,' zei Gerry. Ook nu weer geen vraagteken, bedacht Falk.

'Boven de pub.'

Uit de speeltuin rees een jammerkreet op en Gretchen maakte een geërgerd geluid.

'Shit. Daar kon ik op wachten. Neem me niet kwalijk.' Ze draafde weg. Gerry greep Falks elleboog en leidde hem weg van de rouwenden. Zijn hand trilde.

'We moeten praten. Voor zij terugkomt.'

Falk wurmde zijn arm los in een kleine, beheerste beweging, zich bewust van de menigte achter hen. Hij wist niet wie er waren, wie er stonden te kijken.

'Wat wil je nu eigenlijk, Gerry?' Hij dwong zichzelf tot een houding waarvan hij hoopte dat die er ontspannen uitzag. 'Als dit bedoeld is als een soort chantage, dan kan ik je nu al zeggen dat het niets wordt.'

'Wat? Jezus, Aaron. Nee. Absoluut niet.' Gerry zag er werkelijk geschokt uit. 'Als ik stennis had willen trappen, had ik dat toch zeker jaren geleden al gedaan? Ik was blij dat ik het kon laten rusten. Ik zou het ook nu willen laten rusten. Maar dat kan ik nu toch niet meer doen? Met dit alles? Karen en Billy

zijn allebei dood, hij was nog niet eens zeven jaar.' Gerry's stem brak. 'Luister, het spijt me van die brief, maar je moest erbij zijn, vond ik. Ik moet het weten.'

'Wat moet je weten?'

Gerry's ogen leken bijna zwart tegen het felle zonlicht.

'Of Luke eerder had vermoord.'

Falk zweeg. Hij vroeg niet wat Gerry bedoelde.

'Weet je...?' Gerry slikte zijn woorden in toen een dramme-rige vrouw op hem af kwam waggelen met de mededeling dat de kapelaan hem wilde spreken. Meteen, als het kon.

'Het is hier een godvergeten chaos,' snauwde Gerry en de vrouw schraapte haar keel en toverde een uitdrukking van lijd-zaam geduld op haar gezicht. Hij wendde zich weer tot Falk. 'Ik kan maar beter gaan. We spreken elkaar nog.' Hij schudde Falks hand en hield die iets langer vast dan nodig was.

Falk knikte. Hij begreep het. Gerry zag er ineengedoken en klein uit toen hij achter de vrouw aan wegliep. Gretchen had haar zoon gesust en wandelde terug naar Falk. Ze keken schouder aan schouder Gerry na.

'Hij is er zo te zien slecht aan toe,' zei ze zachtjes. 'Ik hoorde hem gisteren in de supermarkt schreeuwen tegen Craig Horn-by. Hij beschuldigde hem ervan dat hij misbruik maakte van de situatie, of zoiets. Dat lijkt me nogal onwaarschijnlijk, Craig is al vijftig jaar zijn vriend.'

Falk kon zich niet voorstellen dat iemand, laat staan de stoïcijn Craig Hornby, misbruik zou willen maken van die drie vreselijke kisten.

'Was er echt geen enkel signaal van Luke?' Hij kon zich niet langer inhouden.

'Zoals?' Er landde een vlieg op Gretchens lip en ze veegde hem ongeduldig weg. 'Dat hij in de hoofdstraat met een geweer liep te zwaaien en dreigde zijn gezin neer te knallen?'

'Jeetje, Gretch, ik vraag het maar. Ik bedoelde een depressie, of zoiets.'

‘Sorry. Het komt door de hitte. Die maakt alles erger.’ Ze zweeg even. ‘Luister, er is vrijwel niemand in Kiewarra die niet aan het eind van zijn Latijn is. Maar heus, Luke leek het niet zwaarder te hebben dan anderen. In elk geval geeft niemand toe iets te hebben gezien.’

De blik waarmee Gretchen in de verte staarde was bars.

‘Maar het is moeilijk te zeggen,’ zei ze na een tijdje. ‘Iedereen is zo boos. Maar ze zijn eigenlijk niet echt boos op Luke. De mensen die het hardst naar hem uithalen lijken hem niet te haten om wat hij heeft gedaan. Het is bijna alsof ze jaloers zijn.’

‘Waarop?’

‘Op het feit dat hij heeft gedaan waar zij zich niet toe kunnen zetten, denk ik. Want hij is er nu vanaf, hè? Terwijl de rest van ons hier weg zit te rotten, heeft hij geen zorgen meer over oogsten of gemiste betalingen en de volgende regenbui.’

‘Een wanhopige oplossing,’ zei Falk. ‘Om je gezin met je mee te sleuren. Hoe gaat Karens familie ermee om?’

‘Die had ze nauwelijks, naar het schijnt. Heb je haar ooit ontmoet?’

Falk schudde zijn hoofd.

‘Enig kind,’ zei Gretchen. ‘Ze verloor haar ouders toen ze een tiener was. Ze is bij een tante gaan wonen die een paar jaar geleden is gestorven. Ik denk dat Karen al met al een echte Hadler was.’

‘Was je met haar bevriend?’

‘Niet echt, ik...’

Bij de tuindeuren tinkelde een vork tegen een wijnglas. De menigte viel geleidelijk stil en keerde zich naar Gerry en Barb, die hand in hand stonden. Ze zagen er te midden van al die mensen erg eenzaam uit.

Ze waren nu nog maar met z’n tweeën, besepte Falk. Ze hadden ooit kortstondig ook een dochter gehad. Ze werd doodgeboren toen Luke drie jaar was. Als ze het daarna nog eens hadden geprobeerd, dan waren ze daarin niet geslaagd. In plaats

daarvan hadden ze al hun energie op hun sterke, overlevende zoon gericht.

Barb schraapte haar keel en haar ogen schoten heen en weer door de menigte.

‘We willen jullie allemaal bedanken voor jullie aanwezigheid. Luke was een goed mens.’

De woorden waren te snel en te luid en ze klemde haar lippen op elkaar alsof ze wilde voorkomen dat er meer ontsnapten. De pauze rekte zich tot het ongemakkelijk werd, en nog langer. Gerry staarde zwijgend naar een plek op de grond voor hem. Barb brak haar lippen open en nam een hap lucht.

‘En Karen en Billy waren prachtig. Wat er is gebeurd...’ ze slikte, ‘is zo verschrikkelijk. Maar ik hoop dat jullie je Luke uiteindelijk op de juiste manier herinneren. Hij was een vriend van velen hier. Een goede buurman, een harde werker. En hij was dol op zijn gezin.’

‘Ja, tot hij ze aflachtte.’

De woorden die achter uit de menigte opklonken waren zacht, maar Falk was niet de enige die met een ruk zijn hoofd omdraaide. De blikken fixeerden de spreker als een grote man van in de veertig, wiens jaren hem waren aan te zien. Vlezige bicepsen, meer vet dan spier, drukten tegen zijn T-shirt toen hij zijn armen over elkaar sloeg. Hij had een rood gezicht, een vlassige baard en de uitdagende blik van een pestkop. Hij keek de mensen die zich omdraaiden om hem te berispen strak aan, tot ze een voor een hun blik afwendden. Barb en Gerry leken het niet te hebben gehoord. Kleine meevaller, dacht Falk.

‘Wie is die grote bek?’ fluisterde hij en Gretchen keek hem verrast aan.

‘Herken je hem niet? Het is Grant Dow.’

‘Je meent het.’ Falk voelde de haren in zijn nek kriebelen en wendde zijn gezicht af. Hij herinnerde zich een man van vijftientwintig met schrale spieren als prikkeldraad. Deze man zag eruit alsof de twintig jaar nadien zwaar waren geweest. ‘Hij ziet er zo anders uit.’

‘Hij is nog altijd een idioot van heb ik jou daar. Maak je geen zorgen. Hij heeft je niet gezien, geloof ik. Anders had je dat wel geweten.’

Falk knikte maar hield zijn gezicht afgewend. Barb begon te huilen, wat werd opgevat als een teken dat de toespraak was afgelopen, waarop de mensen instinctief op haar af of juist van haar weg liepen, afhankelijk van hun gevoelens. Falk en Gretchen bleven staan waar ze stonden. Gretchens zoon kwam aangerend en begroef zijn gezicht in zijn moeders broek. Ze tilde hem met enige moeite op haar heup en hij gaapte.

‘Volgens mij moet deze kleine naar huis,’ zei ze. ‘Wanneer ga je terug naar Melbourne?’

Falk keek op zijn horloge. *Vijftien uur.*

‘Morgen,’ zei hij hardop.

Gretchen knikte en keek hem aan. Toen leunde ze naar voren, sloeg haar vrije arm om zijn rug en trok hem naar zich toe. Falk voelde de hitte van de zon op zijn rug en de warmte van haar lichaam voor zijn borst.

‘Het was fijn om je weer te zien, Aaron.’ Haar blauwe ogen dwaalden over zijn gezicht alsof ze het zich wilde inprenten en ze glimlachte enigszins droevig. ‘Misschien zie ik je over twintig jaar weer.’

Toen ze wegliep keek hij haar na tot hij haar niet meer kon zien.